

Rapport annual dil president pigl onn 2023

Il suandont rapport dat ina survesta digl occurriu en nossa pleiv, oravontut dallas fatschentas che han occupau la suprastanza el decuors digl onn 2023.

1. En general

Per la pleiv da Breil ei igl onn 2023 sesviluppau a norma dils onns vargai. Nossa cuminonza ei stada preservada da disgrazias e catastrofas ed ha aschia astgau viver en pasch e concordia. Ina sorpresa negativa e speranza singulara ei stada l'infracziun ed enguladetsch ord la cassa da candelas dalla baselgia a Danis. Deplorablamein han las retschercas purtau negin success, ils laders ein mitschai cun la preda, ina unfrenda da biars beinvulents visitaders dalla baselgia. Sco confiert havein retschiert ina compensiun da bien 1'800.- francs dall'assicuranza Vaudoise.

Quei che dat da patertgar ed ei in ver quitaun per nossa cuminonza ei il cuntinuau trend en caussa extrada dalla baselgia. Nudavan nus egl onn 2014, 2 extradadas ei la situaziun semidada cuntinuadamein el decuors dils 10 onns vargai. Aschia havein nus stuiu prender encunter l'extrada da 13 personas el decuors digl onn 2023. La media el decuors dils davos 10 onns munta a bien 7 personas/onn.

Quei ch'ei era schabegiau el decuors digl onn vargau ei la reentrada dad 1 persona, in scart schabetg che succeda buca mintg'onn. La davosa gada igl onn 2020 cun 3 personas. Quei fatg fa plascher e conferma era igl interess pils survetschs da nossa pleiv e da nossa Baselgia catolica.

Tuttina stuein nus tschentiar la damonda: Tgei maunca en la purschida dalla Baselgia catolica, tgei enquera il carstgaun dad oz ? Ei la Baselgia e sia purschida buca pli attractiva avunda ni buca pli da basegns pil viver el mintgadi ? Ni eis ei plitost la raschun digl individualissem che sederasa adina dapli en nossa societad e procura era en las uniuns da nos vitgs e vischnaunca in digren da commembers ? Tgei savein nus sez sco era ils responsabels dalla Baselgia far per frenar quei trend ?

In radi da speranza e che fa plascher en quella situaziun ei il fatg dallas biaras personas engaschadas cun gronda premura en las differentas scharshas e pensums da nossa pleiv. In grond Dieus-paghi a tuts e tuttas pigl apprezziau ed impurtont survetsch!

2. Pastoraziun e cuminonza

Cun la fin digl onn 2023 ha Sur Sajan adempriu siu 5-avel onn en survetsch da nossa gronda pleiv, repartida sils 4 vischinadis da Breil, Dardin, Danis ed Andiaast. In grond pensum en favur da parochianas e parochians, per giuven e vegl. Sur Sajan ei seviviun en bein en nossa pleiv. Grazia a sia bunaveglia e finamira d'emprender nies lungatg romontsch ha el fatg in grond progress el decuors dils onns vargai. Sur Sajan capescha adina meglier nies lungatg e nossa mentalitad, quei ch'ei en siu vast pensum in grond avantatg.

Risquardond la situaziun actuala cun la scartezia da plevons essan nus e nossa pleiv fetg bein survi cun in agen e bien pastur. Quei fatg ei denton era per nus ina obligaziun da sustener nies plevon Sur Sajan aschi bein sco mo pusseivel en tut sias numerusas incaricas, quei co segn da renconuschientscha ed engraziament.

Grazia al grond engaschi da nies plevon ha nossa cuminonza en tuttas 4 pleivs astgau guder el decuors digl entir onn 2023 la purschida da devoziuns e messas en la rama usitada ed aschia era in bien contact cun nies plevon. Il retardament dalla nova via da comunicaziun denter Breil e Vuorz engrevegia la cooperaziun ed ils contacts enteifer nossa cuminonza da pleiv. Oravontut ei nies plevon pertuccaus en siu pensum dalla pastoraziun cun la grevezia dils liungs viadis.

La finamira dalla pleiv ei che parochians e parochianas sesentien bein en la cuminonza e che giuven e vegl seigien satisfatgs cun las differentas purschidas. Ord il motiv ch'igl ei buca adina sempel d'endriescher ils giavischs e basegns da parochinas e parochianas ein plevon e suprastanza sefatschentai cun quella tematica e decidiu da consultar tuts/as commembers/as cun concretas damondas en in questiuari. El decuors digl atun 2023 ein quels vegni surschai a tuts parochians e tochen la fin digl onn ein rodund 70 exemplars cun rispostas vegni returnai. Ina emprema survesta conferma che nossa cuminonza ei fetg resp. bein cuntenta cun las purschidas e lavur da plevon e gidonters/as. Ina detagliada elavuraziun dallas rispostas vegn resumada el decuors digl onn 2024. Il corrispudent resultat vegn a survir sco muossavia per la futura pastoraziun e la lavur en nossa cuminonza da pleiv.

In tema che dat adina caschun per discussiuns pertuca l'organisaziun dallas uras per las messas dalla fin d'jmana e dumengias en las fracziuns da Breil, Dardin, Danis ed Andiast. Il giavisch e la finamira ei da reparter quels survetschs divins sin tuttas 4 baselgias ulivamein, quei vul dir sin la sonda sera e la dumengia avon miez-di. Adina gartegia quei ord different motifs buc, malgrad ch'ei vegn sespruau d'anflar ina uliva e per tuts acceptabla repartiziun.

In eveniment extraordinari ei il pelegrinadi a Fatima staus. Dils 9 als 14 d'october 2023 ein buca meins che 36 parochians e parochianas semess sin via sco pelegrins cun la finamira Fatima el lontan Portugal. Sut la cumpetenta guida da nies convischin portuges, Jorge Santos havein anflau la via senza stentas ed era priu d'enconuscher ina part da sia biala patria, il Portugal. Ils mellis da pelegrins sin la vasta piazza avon l'imposanta Basilica e la liunga processiuon da pelegrins recitond il rusari en biars lungatgs han fatg a nus gronda impressiun. Empleini cun la speranza sigl agid da Nossadunna e cun profundas impressiuns da Fatima e dallas regions visitadas ein ils pelegrins returnai anavos en nossa pleiv.

Sper il grond engaschi da nies plevon Sur Sajan ei nossa cuminonza era visada vi sigl indispensabel sustegn e la cooperaziun da parochianas e parochias en las differentas scharschas e pensums dalla pleiv. Per nossa cuminonza entira ei quei engaschi e la cooperaziun da giuven e vegl en las differentas gruppaziuns, per ex. en chors baselgia, societads da musica, uniuns da giuventetgna, uniuns da dunnas e mummas eav. da gronda impurtonza e valur.

3. Lavur da suprastanza

La cooperaziun enteifer la pleiv, seconstituida igl onn 2018 entras la fusiun cun la pleiv d'Andiast cun las pleivs da Breil, Dardin, Danis/Tavanasa funcziunescha bein. La fusiun possibilitescha la coordinaziun dalla pastoraziun ed administraziun a moda effizienta.

La nova grondezia ha denton era slargau ils pensums ed augmentau la responsabladad ton davart dalla pastoraziun sco era dalla suprastanza da pleiv.

Il quitau dil respectabel diember d'objects, da baselgias, capluttas, casas pervenda, schischom da construcziun e furs d'agricultura pretendan in permanent engaschi. En connex cun 7 sedutas ha la suprastanza deliberau ils pensums adossai ad ella tenor meglier saver e puder. A caschun dalla radunonza generala dils 25 da mars 2023 ha ella informau e suttamess las differentas fatschentas per decisiun ed approbaziun als presents.

Enteifer la suprastanza regia in bien spert ed activa cooperaziun. Pil bien sustegn e grond engaschi da mes consuprastants engraziel cordialmein.

Las incumpensas principalas el decuors digl onn 2023 ein stadas:

- La survigilanza ed il quitau dils beins ed objects, numnadamein la preparaziun da lavurs da manteniment vid las baselgias da Dardin ed Andiast.
- Nova affitaziun dallas casas pervenda a Dardin ed Andiast.
- Accumpignament dalla sanaziun caplutta Sogn Sievi.
- L'administraziun ed il quitau dallas finanzas dalla pleiv.
- Contrativas per dretg da baghegiar el quartier Ruast.
- L'organisaziun dalla decoraziun en las baselgias.
- Accumpignament dalla sanaziun dils santeris a Dardin ed Andiast.
- Accumpignament dall'organisaziun dil pelegrinadi a Fatima.
- Preparaziun, spediziun ed emprema evaluaziun dallas rispostas dil questunari

4. Objects, beins e furs dalla pleiv

La sanaziun dalla caplutta Sogn Sievi ei sunter il retardement caschunus entras il remplazzament dalla cuvrida dil tetg da slondas igl onn 2022, succedida cun 1 onn retard el decuors dalla stad/atun 2023. Pintgas lavurs finalas ein aunc previdas el decuors dalla primavera 2024.

In ulteriur project ei la sanaziun dalla baselgia d'Andiast. Malgrad che las pli urgentas munconzas ein vegnidass messas en uorden igl onn 2019 ei ina sanaziun cumpleina previda el decuors dils onns 2024/25. L'incarica per la planisaziun ei surdada. Il calcul da cuosts ei avon maun per la radunonza generala da pleiv 2024 per la damonda da credit ed il conclus da sanaziun.

5. Squard egl avegnir

Nossa pleiv ei fetg bein survida cun gl'engaschi e la lavur da nies plevon. Sur Sajan ei s'integraus fetg bein en nossa cuminonza e dat gronda breigia pil contact cun giuven e vegl. Siu engaschi vegn era sustenius cun breigia els differentes secturs entras biars/as parochians/as, numnadamein da calusters e lecturs/as en survetschs divins, dils chors baselgia e differentas uniuns da nos vitgs. Quei engaschi mantegn activa ed attractiva la purschida a nossa pleiv. Senza quei preziau sustegn fuss il survivor da nossa cuminonza e pleiv a liunga vesta periclitau!

Per finir in cordial engraziament:

- A Sur Sajan per sia gronda lavur, la buna cooperaziun ed oravontut pils bials survetschs divins. En quei connex in cordial engraziament a tut tgi che segida leutier sin ina moda u l'otra cun Sur Sajan.
- A nossa secretaria Petronella, allas catechetas ed a tuttas persunas engaschadas en nossa pleiv, lecturs/as e ministrants, als commembers/as dil cussegl pastoral, als calusters/as, pedels ed ugaus caplutta, agl archivar, organists, dirigents e chors.
- A mes collegas consuprastonts pil grond sustegn e la buna e biala cooperaziun.

Alla fin da miu rapport vulein nus era seregurdar da nossas vischinas e nos vischins che han el decuors digl onn vargau stui suandar il clom da Sura e bandunar nus per adina.

A tuts trapassai sauda nies engraziament pil prestau e per la buna convivenza duront biars onns. Els ruassien en pasch!

(Sesalzar per in cuort mument da silenzi en regurdientscha da nos defuncts.)

Jeu siarel il rapport cul giavisch per in fritgeivel prosperar da nossa pleiv cun la speranza sin ina cuntinuada buna cooperaziun. Miu pli cordial engraziament per tut sustegn e cooperaziun en favur da nossa cuminonza parochiala.

Breil, entschatta avrel 2024, SC